

GLEMMER DU

TÅRNBY KOMMUNES LOKALHISTORISKE TIDSSKRIFT

JULI/AUGUST 2013

MIN MORMORS HUS

Jørgen Holmsteds ungdom i 50'erne på Klitrose Allé 19

NUMMER 4 / 2013
DEL 2

FORSIDE:

Ungdomsværelse i kælderen.

Fra venstre: Jørgen Holmsted, Freddy Nielsen og Kristian Hjulsgaard.

Foto: Stads- og Lokalarkivet, B5280

KILDER:

Jørgen Holmsteds erindringer, Stads- og Lokalarkivet.

Alle fotografier er indgået i Stads- og Lokalarkivet, hvor andet ikke er nævnt.

Du kan se fotografierne i Mini-arkibas på arkivets hjemmeside - brug billednummeret.

Fotografierne må ikke bruges i andre sammenhænge uden Stads- og Lokalarkivets tilladelse.

© Stads- og Lokalarkivet 2013

HVIS DU VIL LÆSE MERE:

Kan du læse om nabokvarteret:

Taarnby Villaby 100 år: festskrift udgivet i anledning af Taarnby Villabys 100 års jubilæum 6. januar 2001. Udgivet af Grundejerforeningen Taarnby Villaby 2001.

ISSN 1397-5412

Tidsskriftet *Glemmer Du* er udgivet af:

©Tårnby Kommunebiblioteker, Stads- og Lokalarkivet.

Redigeret af: Lone Palm Larsen

LAYOUT: Anne Petersen

MIN MORMORS HUS

Jørgen Holmstedts ungdom i 1950'erne på Klitrose Allé 19

Jørgen Holmsted er født i 1942 i sin mormors hus på Klitrose Allé 19. Her boede han sammen med sin mor og far samt sin søster Birgit – og selvfølgelig sin mormor. Hun passede børnene, når forældrene var på arbejde. Det var altså tre generationer i ét hus. I erindrungen hører vi om Jørgens ungdom og hans fritidsjob og læretid. Du kan her læse et udsnit af en større erindring om tiden 1942 til 1962 i et af villakvartererne i kommunen.

De unge sad på Jørgens værelse for at høre musik eller spille kort. De ryddede bordet og spillede kort i flere dage.

Foto: Stads- og Lokalarkivet, B5280

EGET VÆRELSE

Mine forældre havde i mange år soveværelse i kælderen. I dette rum satte min far en skillevæg op, så der blev til et lille værelse ud mod vejen. Det var mit allerførste værelse!

Det var mit, og jeg var stolt. Det var slet ikke almindeligt på det tidspunkt at have sit eget værelse. Jeg har været en 10-11 år, da jeg fik mit eget lille værelse i kælderen. Det var lige efter, at min farmor var død. Min kære søster nåede aldrig at få sit eget værelse. Hun var i alle hendes barneår og teenageår henvist til spisestuen. Om natten sov hun på en ottoman. Hun har aldrig beklaget sig, men det medførte, at de fleste af hendes aktiviteter foregik uden for huset – hos veninderne og andre steder. Da min søster blev gift den 28. maj 1955, flyttede hun hjemmefra. I 1958 døde min mormor, så var der pludselig meget plads til mine forældre og mig.

Mit lille værelse var naturligvis indrettet efter min mors anvisning, og mon ikke det også har været hendes idé.

Op af endevæggen var der et såkaldt karlekammerskab. Der var bygget hylder rundt om og ovenpå, så det fyldte hele bredden og højden og lignede på denne måde et indbygget skab. Døren ind til værelset var en skydedør, som så ikke fyldte noget ud i rummet. Under vinduet stod mit skrivebord. På væggen ved siden af skrivebordet hang mit flotte pendulur, og nedenunder var et lille smalt blomsterbord. Jeg havde en rigtig armstol stående, og sengen var til at klappe

op og ned fra væggen. Ellers var der ingen plads i overskud. Jeg havde også en gammel radio, der stod ovenpå sengearrangementet.

Alt dette – skrivebord, ur, standerlampe, lænestol og radio – var arv fra min farmor og farfar. Min farfar døde i 1951, og kort efter i 1952 døde min farmor. Jeg fik så alt dette, plus min farfars guldur, efter min farmors død.

Da min mormor så ikke var mere, fik jeg en toværelses lejlighed, idet jeg også fik mine forældres soveværelse inddraget. De flyttede ovenpå i min mormors stue. Jeg fik min mormors møbler ned i kælderen og indrettede en dejlig stue. Det var et rundt sofabord, en lille to-personers sofa, to lænestole og et glasskab med to låger. Jeg arvede også en hel del glas og et kaffestel.

Derudover havde jeg et lille bord og en stol – beregnet til børn. Stolen havde min far siddet på som dreng. På ryglænet var der et stort hak ned i træet. Min far havde engang som barn savet ned i stolen. Bordet havde en skuffe under bordpladen. Meget praktisk. Bordet byggede jeg på et tids-

Uret arvede Jørgen Holmsted efter sin farmor og farfar i 1952 og var en del af interiøret i hans ungdomsværelse.

Foto: Privateje

punkt om til grammofonskab. Jeg havde fyldt siderne ud med træplader og lavet trælåger foran. Min Toga grammofon blev indbygget. Oven på bordet stod radioen. Først den fra min farmor og senere min Eltra Air Prince. Den købte jeg for nogle af mine første lærlingepenge – 295 kr. betalt over tre rater. Jeg købte den hos Würtz radio på Nørrebro. Grammofonen havde fire hastigheder: 18, 33, 45 og 78, hvilket var ret sjældent. Mit lille værelse var herefter stadig soverum, men mit

skrivebord flyttede med ind i det store rum. Det lille blomsterbord og lænestolen fulgte også med. Begge rum blev tapetseret med storblomstret tapet. Det havde jeg vundet i bankospil engang, mens jeg var spejder.

Jeg brugte næsten altid kælderdøren ud til haven som adgangsvej. Det havde jo visse fordele, også for mine forældre. Mine legekammerater ligeså, så på et tidspunkt etablerede jeg ringeklokke og satte en Rukolås på døren.

TELEFON

Min morbror sørgede for, at min mormor fik telefon installeret. Det må have været sidst i 40'erne eller starten af 50'erne. Vi havde et lavt nummer, Kastrup nr. 589. Telefonen stod inde på et lille bord på min mormors værelse. Det var den type med håndsving på siden. Det brugte man for at ringe centralen op og for at ”ringe af”, når man var færdig. Det sidste var meget vigtigt, ellers kunne telefondamen på centralen ikke koble samtalen fra igen. Og hvis man glemte det, kunne man godt få en balle af hende. Så glemte man det nok ikke næste gang!

Det var dengang, at der var telefondamer, som betjente kunderne. De kunne også lytte med, og det siges, at de vidste alt om, hvad der skete. Telefoncentralen lå på Tårnbyvej ved siden af Korsvejens Skole.

LOMMEPENGE

Jeg fik 3 kr. af min mormor for at feje fliserne og rendestenen ude på gaden. Af min mor fik jeg 2 kr. for at gå i byen, og af min far fik jeg 3 kr. for at være behjælpelig med lidt af hvert, f.eks. at skrabe sne om vinteren. Det var dengang, vi havde vinter! Det blev til hele 8 kr. – om måneden altså! Det var min månedsløn! Dengang lå en almindelig månedsløn for en faglært vel på en 800-900 kr. og en arbejdstid på 48 timer om ugen.

I starten af 50'erne blev jeg hjælpemælkemand. Jeg husker ikke, hvor meget jeg tjente, men det supplerede i al fald den fyrstelige gage, jeg fik hjemmefra. Mælkemanden gik med sin trækvogn ned igennem vejene. Dengang kunne man leve af at levere frisk mælk på flasker lige til døren hos folk. De tomme mælkeflasker blev så taget med retur. Det var mit første rigtige morgenjob.

Senere i min erhvervskarriere fik jeg job hos bladhandler Nielsen nede på Ambra Allé 37, lige før krydset ved Latyrus Allé. Det var om eftermid-

FAKTA

I 1943 var gennemsnitslønnen for en faglært arbejder 414 kr. om måneden og i 1952 var den 708 kr. I 1958 blev arbejdstiden sat ned til 45 timer.

dagen efter skoletid, hvor BT og Ekstra Bladet udkom som eftermiddagsaviser. Jeg har været en 13-14 år, da jeg cyklede rundt i kvarteret med disse aviser og én gang om ugen – på tirsdagene – også med ugebladene Hjemmet og Familie Journalen. For dette job fik jeg 7 kr. om ugen! Nu var jeg nærmest millionær!

Bladhandler og kioskejer Nielsen havde en noget yngre kone, og hun ringede altid til kiosken omkring kl. 15. Det var også det tidspunkt, at jeg skulle møde. Og jeg hørte mange gange, når telefonen ringede, at Nielsen tog røret og sagde: ”Fattighuset”. Det skete, at det var en anden, der ringede for at bestille et eller andet, og så måtte han jo til at forklare sig. På et tidspunkt etablerede han et lille ishus op af kiosken. Én gang om ugen skulle jeg også

kradse penge ind hos kunderne, og det hændte, at der faldt lidt drikkepenge af, f.eks. hos vores nabo Elling i nr. 17. Den gamle frue gav mig en gang en 10 øre i drikkepenge. Det var op til jul.

Selve bygningen, hvor kiosken var, ligger der endnu. Hvis man ikke vidste bedre, ville man ikke tro, at der har været kiosk på dette sted, der vel nærmest i størrelse var som en lille garage.

Tidligt om morgenen kørte Nielsen og hans kone selv aviser ud. Dem assisterede jeg i en periode, og der var gode penge at tjene. Men så stod vi også op kl. 5!

Lige overfor i kælderen, i nr. 36, lå en lille forretning, der solgte alt, hvad angår sy- og strikketing, bl.a. nåle, garn, lidt stof og knapper. Han hed vist også Nielsen. Min mor kom der en del, eller også blev jeg sendt derhen.

Senere fik jeg så jobbet om morgenen med at bringe mælk og brød ud hos bagermester Olsen på Amager Landevej 25. Bygningen eksisterer den dag i dag, og når man ved det,

kan man godt se, at her har en gang ligget en bager. Skorstenen er der nemlig endnu. De store vinduer ud mod gaden er der ligeså.

Olsen blev kaldt cementbageren. Han var ekspert i at få sit gamle usolgte brød peppet op i ovnen. Så længe det var varmt, gik det. Men bagefter var det meget tørt. Han fyrede med træ i ovnen. og var af den generation, at selv om både el- og gasovn var opfundet, blev det aldrig installeret. Indfyrringen foregik i kælderen. Når træet var lidt vådt, satte han et par ventilatorer i gang, så der kunne komme lidt mere gang i forbrændingen.

Ruten var ret lang. Jeg skulle midt ud på Tårnbyvej, tilbage og over i kvarteret Corneliusmindevej. Jeg kørte på en tohjulet varecykel. Forhjulet var mindre, og ovenpå var et lille lad. Her kunne varerne stå. Jeg husker en gang, hvor jeg kom til at køre ned i et hul i vejen oppe på Tårnbyvej. Hver morgen skulle bondemanden, som boede i den gamle gård dér, have ½ liter fløde bragt ud. Nu var det altså lige sådan, at præcis denne størrelse var den eneste, Olsen fik leveret

Ny Kro omkring 1960 med knallerter og cykler uden for kroen på en regnvejrsgang. Fotograf: Jørgen Iversen. Stads- og Lokalkivet, B5251

fra mejeriet, så da den hoppede ud af kurven på ladet og smadrede i mange stykker, måtte jeg cykle den lange vej hjem og fortælle Olsen det. En anden bager, Jetsmark, der boede i "Abeburet", havde heldigvis en lignende fløde, så jeg måtte over og købe den og så af sted igen. Ellers var kunderne rundt omkring en del gartnerier og almindelige borgere. Juleaften var en særlig tid. Om eftermiddagen bragte jeg en del stege ud, som var blevet tilberedt i Olsens store ovn. Folk var i julehumør og var rundhændede med drikkepengene.

VILD UNGDOM I TÅRNBY

Når man kører ud af Amager Landevej og kikker ind til venstre, lige inden det sted, hvor motorvejen krydser, ligger der i dag nogle nye flotte byggerier. Det er brandstationen, politiet og biblioteket. I 1950'erne lå der nogle gamle barakker med lidt småindustri. Der lå bl.a. en lille fabrik, der lavede tandbørster. Og foran, lige ud til Amager Landevej, lå Ny Kro.

I vinduerne blev der reklameret med at her var fire nye billardborde! Vi kom ikke på

Her ses dieselfærgen Kastrup. Ruten mellem Kastrup og Malmö eksisterede fra 1958 til 1969. Ruten blev slået ud af DSB, som startede en billigrute i Dragør. Skibet havde plads til 250 passagerer. Der var plads til 150 i spisesalonen. Der blev solgt øl og snaps til Øresundspriser, dvs. toldfrit. Fotograf: Poul Broholm. Stads- og Lokalarkivet, B1886

kroen for at drikke øl, vi lejede et billard, og så blev der spillet! Helt nye var bordene nu ikke, da vi kom der. Når man stødte til ballen, trillede den som oftest i en lille bue, fordi bordet var skævt. Men vilkårene var ens for alle. Hvis der var mange voksne gæster på kroen, havde de fortrinsret til at spille billard. Det var dem, der lagde pengene på kroen.

På Engelsvej, tæt på bygrænsen til København, lå der en minigolfbane. Der kom vi jævnligt for at dyste. Det var uendørs, så det var i sommer-

halvåret, dette spil blev afprøvet. Det blev til mange spil.

Kastrup Havn var også et område, der havde en vis tiltrækning på os. Der var fast afgang med postbåden til Saltholm og med passagerskib til Sverige. Da vi var blevet noget ældre, tog vi flere ture med båden til Sverige lørdag aften. Det var et totalarrangement, hvor man spiste, drak og dansede til underholdningen ombord. Der kunne handles toldfrit, og humøret var højt. Der var gang i den, som man siger. Vi gik ikke i land i Sverige, men

blev blot ombord og sejlede så hjem igen. Jeg tror, at svenskerne var glade for, at vi ikke gik i land på disse ture!

FJERNSYN

To dage før jeg fyldte 16 år, købte min far husets allerførste fjernsyn. Det var i sort/hvid, og der var jo kun et program at kikke på – fra Danmarks Radio. Senere fik vi bedre antenneforhold og kunne så supplere med det svenske fjernsyn.

Min far var oprindelig modstander af at få fjernsyn. Der var ikke ret mange, vi kendte, der havde et sådant. Af mine legekammerater var det kun hos Kristian, at de havde fjernsyn. Så der var vi børn tit. Vi unger var jo ikke helt tilfredse med, at vi ikke selv havde TV i de små hjem. Så der var et voldsomt pres på forældrene i de år for at få fjernsyn.

Det var selvfølgelig min far, der blev mest begejstret. Han så meget fjernsyn, og vi drillede ham med det, fordi han havde været så stor en modstander fra starten.

RYGNING

Det første sug blev taget omkring ni års alderen. Benny og jeg eksperimenterede os frem.

Først var det i nogle piber, som vi selv havde fremstillet af frugttræ fra haven. Da vi ikke havde tobak, samlede vi nogle blade sammen og satte ild til dem. Det var afskyeligt! Vi hostede og hostede og havde det ikke ret godt. Der gik flere år, før vi gentog en prøvning ud i det at ryge.

Så prøvede vi også cigarer. Da var vi blevet 14 år, og jeg skulle snart konfirmeres! Vi brugte krybekælderen som skjulested for vores rygning. Da jeg blev konfirmeret, blev rygningen legal, idet mine forældre gav mig lov til at ryge.

Så skulle vi lære at inhalere. Det foregik typisk nede i kælderen, foran min mors store spejl i hendes store klædeskab. Nej, hvor var det svært. Men vi fik det da lært, også på pibe. I øvrigt var det som udgangspunkt forbudt at ryge som lærling. Dog kunne svendene give lov. Som oftest røg vi i smug. Desværre kunne jeg ikke lide den tobak, min far røg! Så jeg måtte købe min egen tobak

Jørgen med sin fine nye konfirmationsgave - en Hamlet cykel med tre gear. Han blev konfirmeret i 1956. Foto: Stads- og Lokalkerkivet, B5250

CYKLER OG FART

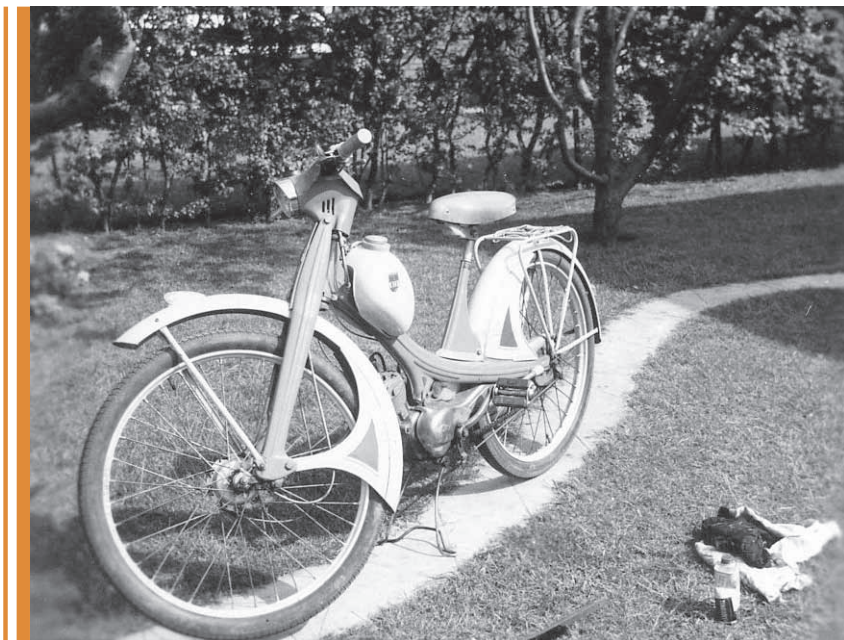
På min 6 års fødselsdag fik jeg min første tohjulede cykel. En rigtig drengecykel, sortlakeret.

Og som det var almindeligt dengang med ét fremadgående gear og frihjul naturligtvis. Mine forældre var meget spændte. De havde sat den ind i spisestuen. Jeg gik lige forbi den og kunne ikke tro, den var til mig. Det kunne ikke gå hurtigt nok med at komme ud at prøvekøre den.

Min allerførste cykel var naturligvis en trehjulet cykel.

Jeg ønskede mig brændende et løbehjul, men det opnåede jeg aldrig at få. Der måtte jeg låne legekammeraternes.

Da jeg havde haft min første rigtige cykel i nogle år, blev den for lille. Min far havde så aftalt med en mand inde på sin arbejdsplads, Simonsen & Nielsen, at han kunne fikse en større cykel til mig. Han var sådan en gut, der kunne lave lidt af hvert. Han lavede en pigecykel om til drengecykel. Han flyttede simpelthen den ene stang op i vandret,

Jørgen Holmstedts første knallert fotograferet i 1958. Foto: Privateje

og svejsede den fast dér. Kun når man vidste det, kunne man se, at den oprindeligt havde været en pigecykel. Den var jeg også glad for og jeg havde den i mange år - også efter at jeg fik min konfirmationscykel.

Min konfirmationscykel var splinter ny. Blå lakeret med stafferinger. En Hamlet Club cykel med tre gear fremad. Og så var den udstyret med speedometer og dynamolygte! Jeg har skønnet, at jeg i al fald har cyklet 100.000 km på den. Jeg har den endnu. Godt nok er visse dele skiftet ud, men

kranken har aldrig været åbnet for reparation. En overgang boede jeg nærmest på cyklen, og da jeg kom i lære var den transportmidlet, indtil knallerten blev købt et par år senere. Den blev brugt, da jeg delte aviser ud. Cyklen har bragt mig rundt på sommerferier i det meste af landet.

Næste transportmiddel, fra min mormors hus, var min knallert. En sådan, der pr. definition blev kaldt en cykel med hjælpemotor, havde man lovlig ret til at køre på fra det

fyldte 16. år. Det blev til en splinterny NSU-knallert med to fremadgående gear, som var monteret i venstre håndtag. Jeg var stolt, da jeg suste hjem fra Østerbro med styrt-hjelm på og lige ind af have-lågen på Klitrose Allé 19! Jeg kørte hjem på min nye knallert den 11. januar 1958, dvs. to dage efter min 16 års fødselsdag. Ud over forhandlingen af Hamlet cykler havde Simonsen & Nielsen, hvor min far arbejdede, også importen af knallerten, Velo Solex, fra Frankrig. Min far spurgte mig flere gange, om jeg ikke meget hellere ville have en Velo Solex. Den kostede kun det halve, og en sådan havde min søster. Men jeg ville have en, der lignede en rigtig motorcykel – med gashåndtag. Og sådan blev det!

Så vidt jeg husker, kostede den omkring 1.200 kr. Det var mange penge, især for en lærling. Jeg havde sparet ca. halvdelen op selv og lånte så resten af mine forældre. De blev tilbagebetalt med renters rente. Den blev købt med rabat, fordi min far kendte forhandleren fra sit arbejde.

KONFIRMATION

Dagen begyndte med, at jeg skulle til frisøren. Hans salon lå på hjørnet af Amager Landevej og Kristtorn Allé. Der hvor der nu er en dameforretning. Han havde foreslået, at jeg kom om søndagen, så håret sad så flot som muligt. Jeg fik fønbløjet håret!

Den kirkelige handling foregik i Kastrup Kirke ved pastor Hasselager. Selve festen foregik hjemme i stuerne, hvor et

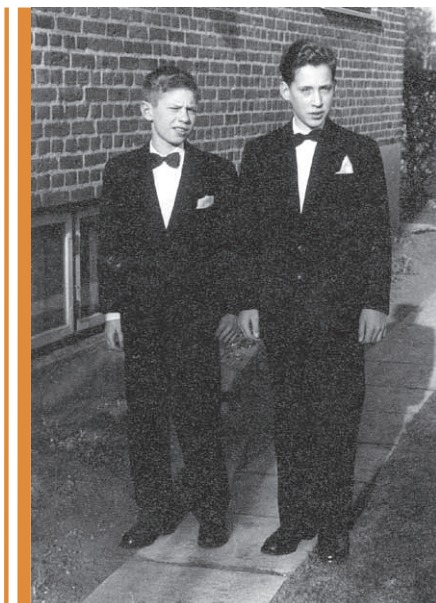

Kastrup Kirke i 1963 inden den store ombygning og modernisering gik i gang i 1971-1972.

Her ses det gamle kirketårn.

Foto: Stads- og Lokalkivet, B5249

langt bord var stillet op. Jeg sad for bordenden med min mor og far på hver side. Og så var der ellers fyldt op ved langbordet af familie og venner af huset. Min kammerat, Benny, var også med. Af gaver fik jeg en flot ny Hamlet cykel, et nyt armbåndsur med alarm og mange andre dejlige gaver. Der var også penge til at købe et fotografiapparat.

Jørgens konfirmation den 25. marts 1956, hvor han inviterede sin kammerat, Benny, med til festen. Jørgen står til højre. Foto: Privateje

UNGDOMSFESTER

Et par gange blev der festet igennem – helt uofficielt! Jeg havde tilladt mig at holde fest uden mine forældres vidende. Ved den sidste fest havde vi for en sikkerheds skyld ryddet det meste af det fine porcelæn, som stod fremme i den store stue, af vejen. Alt var noteret ned, så vi kunne sætte det tilbage igen, præcis hvor det stod.

Mine forældre kom hjem i bilen fra en weekendtur sent søndag aften. Jeg hørte, at de kørte bilen i garage. Alt var på plads. Pludselig kom jeg i tanke om, at på klaveret var klappen slået op. Det var den bestemt ikke, mens vi festede. Så op fra mit værelse i kælderen, slå klappen ned og aftørre for ringe, som ølflaskerne havde afsat. Op med klappen igen. Alt ok – troede jeg. Men min mor opdagede med det samme, at her havde været nogen. Langt senere har hun betroet mig, at noget af porcelænet – nogle kopper – stod med ”øret” den gale vej! Desværre lå der også et par pigetrusser ude bag ved toilettet! Dem havde vi overset ved rengøringen. Så var det slut med ungdomsfester!

LÆRLINGETID

Jeg kom i lære som elektriker den 1. august 1957, bare 15 år gammel. Vor nabo, Graumann, havde skaffet en læreplads i virksomheden A/S Alliance. Den lå på Østerbrogade 54 C. På det tidspunkt var det meget svært at få en læreplads, men Graumann havde gode forbindelser. Man skulle kende nogen, der kender nogen. Det gjorde vi så heldigvis. For det med strøm havde altid været et spændende område for mig. Jeg var også begyndt på modeljernbanen, og her var brug for masser af viden om elektricitet.

Tidligere havde jeg tit stået og kikket på udstillingen fra vor lokale elinstallatør, eller som det hed dengang, Statsautoriseret elektroinstallatør. Og så hed han Ørsted. Han boede privat på Blåregn Allé nr. 7. Hans forretning lå i ”Abebu-ret” på Amager Landevej ved siden af bagermester Jetsmark.

A/S Alliance var en kooperativ virksomhed, ejet af Dansk Elektriker Forbund. Graumann var med i bestyrelsen i fagforeningen og valgt som faglig revisor i Alliance. I virk-

somheden var der ansat mellem 150 og 200, så det var en af de helt store inden for branchen. Virksomheden blev grundlagt i 1912 af fagbevægelsen som et modtræk til arbejdsgiverne. Alliance havde mange store arbejdspladser, på Amager var det f.eks. Tårnby-parken og Lufthavnen.

Min far og jeg tog ind til et møde med direktøren, ingeniør Schou. Der blev aftalt læreforhold og en lærekontrakt oprettet. Kontrakten blev sendt til underskrift hjemme hos os. Læretiden var 4 år og 5 måneder. Tidligere havde læretiden været 4 år ligeud, men året før – i 1956 – havde man afskaffet aftensko-len og indført dagskolen.

Hver dag cyklede jeg på min flotte Hamlet konfirmationscykel. Vi mødte på arbejdspladsen kl. 7 om morgenen, så det var tidligt op. Jeg vækkede hver morgen min mor, som stod op og smurte en madpakke til mig - ti halve rugbrødsmadder og et stykke franskbrød. Bagefter gik hun i seng igen.

Det første læreår arbejdede vi 48 timer om ugen. Det blev til omkring 35 kr. på ugebasis.

Der skulle betales skat af beløbet. Hjemme betalte jeg en tredjedel af min løn til kost og logi. Da jeg flyttede hjemmefra, var jeg helt bange for, at mine forældre skulle gå fallit! Jeg blev udlært den 31. december 1961 med en pæn eksamen. Da vi naturligvis skulle holde nytårsaften på sædvanligvis med kammeraterne, blev der holdt svendegilde den 30. december. Mine forældre holdt et pænt arrangement hjemme på Klitrose Allé.

A/S Alliance var en rigtig god arbejdsplads, som jeg nåede at være på i 24 ½ år. Først som lærling, derefter som udlært elektriker. I 1971 kom jeg på kontoret som assistent. Det var en funktionærstilling, jeg søgte og fik. De første år som beregner og senere som overmontør med ansvar for svagstrømsafdelingen. I 1983 var det slut for mig. Ny ledelse, ny struktur og nye medarbejdere. I slutningen af 1990'erne var det helt slut med A/S Alliance. Virksomheden blev den 9. april 1999 solgt og overtaget af firmaet Lindberg Installationer. Det er en del af Højgaard & Schultz koncernen. Alliance nåede ikke at blive 100 år.

BILER

Da jeg fyldte 18 år, kunne jeg så tage kørekort. Jeg havde 10 køretimer. Det kostede 13 kr. pr. time. Jeg tog køretimer hos en skolekammerats far. Han boede på Bøgevang eller Poppelvang.

Undervisningen, også teorien, foregik i bilen, en VW folkevogn 1200. Det var den samme type bil, som mine forældre havde. Kørelæreren var meget sjofel. Når vi passerede forskellige piger på turen, fik de lige en bemærkning med.

Jeg dumpede den første gang, jeg var til teoriprøve. En rigtig dum skid til køresagkyndig. Aldrig har jeg været så nervøs til en eksamen som ved denne. Næste gang gik jeg glat igennem, og ligeså til den praktiske køreprøve. Min ven Benny tog kørekort på samme tid som jeg. Han havde samme kørelærer.

Da jeg havde fået kørekortet, skulle min debut stå. Jeg sad ved rattet i mine forældres bil, og min far sad ved siden af. Vi kørte en lang tur.

Turen gik godt, og min far viste ingen tegn på nervøsitet. Det var først, da vi kom hjem, og jeg svingede ind over fortovet foran garageporten.

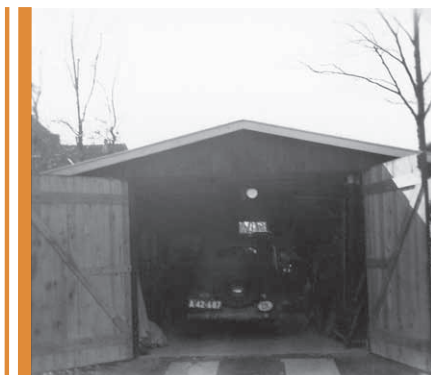
Fiat 500 i en model fra lige før 2. Verdenskrig foran Klitrose Allé 19. Kammeraten, Benny, sidder på Jørgens families bil, kaldet ”Spanden”. Foto: Stads- og Lokalkarkivet, B5253

Porten var lukket, men jeg ville køre helt frem til den. Uheldigvis var bremserne ikke justeret helt på samme punkt som skolevognen. Det resulterede i, at jeg bremsede senere og stødte herved ind i garageporten. Da gibbede det i min kære far.

Dengang havde man ingen sikkerhedsseler, men der skete nu heldigvis ikke noget, hverken med os, med bilen eller garageporten. Farten var jo meget begrænset. Jeg blev dog

klar over, at min far måske helst ville være fri for at låne mig bilen, så hvad gør en fattig lærling? Køber selv en bil naturligvis. Det havde jeg det også selv bedst med.

Da Kristian havde fået kørekort til bil, købte han en gammel Ford A. Den kørte vi også rundt i, men jeg tror, at det meste af tiden gik med at reparere og justere på bilen. Den blev startet med håndsving, og så var den udstyret med høj og lav tænding, som specielt

På Klitrose Allé 19 var den omtalte bil og garageport, der fik et lille puf ved Jørgens første køretur i familievognen. Foto: Stads- og Lokalarlivet, B5301

skulle anvendes for at få bilen startet. Det var en anordning, der var monteret lige bag rattet på ratstammen. Der var mekaniske bremses med stænger under bilen og ud til alle fire hjul. Når man dyttede, havde den en meget karakteristisk lyd fra hornet, som stort set alle gamle biler havde. Det var meget lærerigt for os at rode med denne type bil.

Den første bil er vel altid noget særligt. Det var det også for mig. En Opel Olympia varevogn, årgang 1952 på gule plader. Dengang havde man tre former for nummerplader. Det var pga. afgiftssystemet. Gule plader: kun for erhvervskørsel. Sort/hvide plader: kun for

privatkørsel. Papegøjeplader: Det blev de kaldt, fordi nummerpladen var en blanding af de to andre, nemlig gul og sort med hvid skrift. De kunne bl.a. anvendes af sådan én som mig. En varevogn, der kunne anvendes privat. Dog måtte man ikke have sideruder bagi.

En slagtermester fra Istedgade havde vidunderet til salg. Min far og jeg drog ud til ham på Damhus Boulevard i Rødovre. Dér blev jeg forelsket! I en gammel brugt bil. Den kostede 2.000 kr., og endnu engang lånte jeg det halve af min far, som blev tilbagebetalt i rater og med renters rente. Det var i 1961.

Den skulle så omregistreres fra gule plader til papegøjeplader. Det hjalp min far også med. Mit navn skulle males bagpå. Nummerpladen var KB 57.468. Jeg tror, min far også var glad for købet. Så skulle jeg ikke mere låne hans bil! Bilen holdt parkeret ude på fortovskanten lige ved havelågen. Min far ville vist ikke bytte plads med mig, så jeg kunne holde i garagen.

Freddy og jeg var på ferie Jylland rundt i den. Vi havde en stor madras inde bag i til at

Den første sommerferie efter bilkøbet var med Jørgens kammerat Freddy.
Foto: Privateje

sove på. Jeg fik også indrettet bagsæde. Det bestod af et stykke elektrisk rør som ramme til ryg. Det bukkede jeg til, og min mor syede et betræk til at trække på. En madras blev langt ind som sæde. Jeg installerede også selv varme i den. Det var ikke standardudstyr. Den havde ratgear: tre fremadgående, baggear og frigear. Den var meget løs i gearstangen, så den skulle nogle gange holdes på plads under kørslen. Specielt 2. gear, hvor gearstangen stod på skrå opad.

Vinduesviskerne blev trukket mekanisk. Det medførte, at viskernes hastighed direkte var afhængig af motorens omdrejningshastighed. Så var jeg også flot kørende – eneste lærling, der havde bil!

Den blev også hovedrepareret. Det stod Lillians farbror, Egon, for på Latyrus Allé. Han havde én næsten magen til i Sedan udgave. Min var en gammel slidt bil. Den holdt et års tid. Så købte jeg en folkevogn magen til min fars.

I 1962 flyttede jeg hjemmefra.

Huset på Klitrose Allé 19 blev opført i 1936. Grunden blev købt i 1919, og Jørgens mormor og morfar dyrkede først grøntsager på den. Dengang boede de på Østerbro. Senere flyttede de til Sundby til Ulrich Birchs Allé 5.

I 1919 lå Klitrose Allé langt ude på landet. Der var langt imellem husene. Jørgens bedsteforældre var nogle af de første, der havde købt grund i kvarteret. Transporten foregik typisk på cykel eller med sporvogn og derefter til fods. Ejeren af området var handelsgartner Suhr.

Foto: Stads- og Lokalarkivet, B5302

HENVENDELSE & ÅBNINGSTIDER

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til Stads- og Lokalarkivet.

VI HAR ÅBENT

Mandag - torsdag	kl. 9 - 20
Fredag	kl. 9 - 17
Lørdag	kl. 9 - 15
Søndag 1. sept. - 30. april	kl. 9 - 15

STADS- OG LOKALARKIVET HAR UDSTILLINGER PÅ

Kastrupgårdsamlingen

MIDT PÅ AMAGER & KASTRUP GLAS

Tirsdag - søndag kl. 14 - 17

Onsdag kl. 14 - 20

Plyssen på Amager Strandvej 350

PERMANENTE &

SKIFTENDE UDSTILLINGER

Lørdag og søndag kl. 13 - 16